

በሆላንድ ለ 40 ኛ ዓመት ይሕወሳት ምስረታ የቀረበ ጸሑፍ

መግቢያ

የሕወሳት 40 ኛ ዓመት ልደት ለማክበር ጥሪያችንን እክብራችሁ በመምጣታችሁ በጣም እናመሰግናለን። ይህ በዓል ያለፈው ወር ከማናቸውም ጊዜ በበለጠ ሁነታ በመላው አገራችን ባሉት ክልሎችና በተለያዩ ውጭ አገሮች በሚገኙ እትዮጵያውያን በደመቀ ሁኔታ ተከብሯል። እኛም በአሉን ዛሬ በማክበር ለነጻነታችንና ለክብራችን ለተሰዉልውንና ለታገሉልን ታጋዮች ክብር ስንል ይህንን በዓል በድምቀት ለማክበር ተገናኝተናል። በአሉ በተለያዩ ቦታዎች ሲከበር ብዙ የተነገረ ቢሆንም እኛም በበኩላችን ይህን በአሉን እስመልክተን ይህችን አጭር ንግግር ስናዘጋጅ በደስታ ነው።

ከ 40 ዓመት የሕወሳት ትግል በፊት የነበሩ እንቅስቃሴዎችና ትግሎች (ብጥቂቱ)

- የጣልያን ወረራን ለመመከት በትግራይ የተደረጉ ጦርነቶች (1932)
- የመጀመርያ ወያኔ እንቅስቃሴና (1935)
- የባሌ፤ የጎጃምና የተለያዩ ክፍላተ ሃገራት የሚገኙ ገበሬዎች እንቅስቃሴዎች (1960-1965)
- የመላ ኢትዮጵያ የተማሪዎች እንቅስቃሴ (1960-1966)
- ውዘተ።

ከዚህ በላይ ከተጠቀሱት እንቅስቃሴዎች የተማሪዎችሁ እንቅስቃሴ መላው የኢትዮጵያ ህዝብ እንዲነሳ፤ የንጉሱን መንግስት እንዲወድቅ ከማድረጉም በላይ፤ ለሕወሳት እና ለሌሎች የፖለቲካ ድርጅቶችህ መመስረት ከባድ ሚና ተጫውቷል። ለማስታወስ ያህል ይሕወሳት መስራችቹ ራሳቸው ተማሪዎች ነበሩ።

የንጉሱ መንግስት ቢወድቅም የተማሪዎች አገርን ሊመሩ አይችሉም። ስለዚህ የተደራጀ የፖለቲካ ድርጅት ባለመኖሩ የስልጣን ፍተት ተፈጥሮ በ 1966 ኢትዮጵያ ደርግ እጅ ላይ ወደቀች።

ደርግ ተማሪዎቹ የተነሱበትን ዓላማ ማሟላት ስለማይችል ተማሪዎቹ ትግላቸውን በሌላ መልክ እንዳዲስ ጀመሩ። በዚህ ጊዜ ነው የተለያዩ ወጣት የፖለቲካ ድርጅቶች የተጀመሩት። ለምሳሌ ፲ዞኮ[ጀ, 5 ኮከኮ, እ/ር 5 ፎክ ወዘተ።

በዚህ ወቅት ነው ሕወሳት በ 1967 11 የትግራይ ተወላጅ ተማሪዎች የትግል ንድፍ ሃሳብ ነድፈው የትጥቅ ትግል በደደቧት የጀመሩት። የዛሬው በዓላችን ምክንያት የሆነውም ይህው ምስረታ ቀን ነው። ያኔ ከተፈጠሩት ድርጅቶች በሙሉ በድል የተወጣው ሕወሳት ብቻ ነው። ይህም የሆነበት ምክንያት አንዱ በትግራይ ሕዝብ ስለታቀፈና አካባቢው ምቹ ስለሆነለት ነው።

ህዝቡ ለምን ሕወሓትን አቀፈ የሚል ጥያቄ ሊቀርብ ይችላል።

መልሱ፤ ምክንያቱም

- ትግራይ ከጣልያን ጀምሮ የጦር አውድማ በመሆኑ ህዝቡ የሚደርስለት ስለጠፋ ተማሮ ስለነበረ፤
- ቆይታ ወይን በትግራይ ተነስቶ ስለነበረ ያኔ የነበረው መንግስት ህዝቡን ክፉኛ ጎድቶት ስለነበረ፤
- አራትራ ከኢትዮጵያ ጋር በፌዴሬሽን ከተመለሰች በኋላ የነበረው መንግስት ትግራይን፤ ኤርትራውያንን በሚመሩት ልዩ ወታደርዊ ቁጥጥር ስር በማድረግ ህዝቡ ላይ ከፍተኛ እድልዎና ንቀት እንዲፈጥርበት በማድረግ፤
- የትግራይ ህዝብ ባህሉንና ቋንቋውን እንዲንቅና እንዳያከብር በመደረግ፤
- የትግራይ ህዝብ ራሱን በራሱ እንዳያስተዳድር በትግራይ ውስጥ ከተኛ ሃላፊነት ያለበትን ስራ ለትግራይ ተወላጅ ሳይሆን ለሌሎች ህዝቦች የሰጥ ስለነበር፤
- እንዲሁም የንግድና ማናቸውንም የአድገት መሰረት የሆኑ እንቅስቃሴዎች በራሳቸው በትግራይ ተወላጆች ይሰራ ስላልነበር፤
- በ 1951 ዓ. ም ትግራይ በአምበጣ ሲወረር መንግስት ስላልደረሰለት ህዝቡ ከፍተኛ ጉዳት ስለደረሰበት፤
- በ 1964 ዓ.ም ከፍተኛ ድርቅና ረሃብ በትግራይ ደርሶ እያለ በድብቅ በመያዙ አርዳታ እንዳያገኝ ስለተደረገ ከፍተኛ ጉዳት ስለደረሰበት፤
- ውዘተ

እና በመሳሰሉት ችግሮች ተማሮ ስለነበር፤ ከዚህ ሰቀቀን ሊያድነው የሚችል ድርጅት ነው ብሎ ስላመነ የትግራይ ህዝብ ሕወሓትን አቅፎ ያከዘ። ስለሆነም፤ ሕወሓት ከ 15 ዓመታት ትግል በኋላ ተግራይን ሙሉ በሙሉ ነጻ አውጥቶ በመቀጣጠር የህዝቡን ፍላጎት ማስከበር ጀመረ።

ቢሆንም መላው የኢትዮጵያ ህዝብ ነጻ የማውጣት ትግሉን በመቀጠል ሕወሓት አዲስ የትግል አጋሮችን ሊህድን (ወያኔ፣ ባአዴን፣ ደቡብ ሕዝቦች፣ ኦቲዲኦ) እያሰባሰበ ትግሉን በማፋፋም ደርግን በመደምሰስ መላው ኢትዮጵያን በ 1963 ነጻ በማውጣት የትጥቅ ትግሉን አገባደደ።

የትጥቅ ትግሉ በደርግ መውደቅ ቢገባደድም ትግሉ ግን አላቋቋረጠም።

ኢህአዴግ ተመስርቶ አዲስ ትግል ተጀመረ። ይህ አዲስ ትግል የሚከተሉትን ያካትታል፡

- ይዘብን ያሳተፈ ህገመንግስት ማውጣት፤
- የብሄርና ብሄረሰቦችን መብት ማስከበርና የክልል መንግስቶችን መመሰረት፤
- ዲህነትን መግለጥ ለማውጣት መታገል፤
- ልማታዊ ዲሞክራሲ በመተግበር ፈጣን እድገት መፍጠር፤
- ወዘተ፤ ወዘተ።

በመጨረሻ

የሁኑ የተቀነባበረ ትግል ውጤት አሁን ባገራችን የሚታየው ሁላችንም የምንኮራበት ሁለንተናዊ እድገት ነው። በየዘርፉ የሚደርጉት እድገቶች የኢትዮጵያ ህዝብን ኩራት አዳብሯል። የትምህርት እና እውቀት መስፋፋት፣ የሕዝብ የጤንነት ስኬታማ በሆነ መንገድ መንገዳከብ፣ ድህነትን በከፍተኛ መቀነስ፣ በልማቱ ደግሞ የህዳሴ ግድቡ ግንባታ፣ የባቡሩ መስመር ዘርጋታ፣ የመንገዶች ግንባታ፣ ይኸረከ ምርትን ማሳደግ ወዘተ ወዘተ።

ለዚህ ለውጥ ያደረሰን ሕወሓት 40 ኛ አመት ስናከብር አጅግ በጣም ደስተኞች ነን። እንኮራባቸዋለን። ስላዳመጣችሁኝ አመሰግናለሁ።

G . B. H.